

Eindexamen maatschappijleer havo 2004-II

havovwo.nl

4 Beoordelingsmodel

Antwoorden

Deel-
scores

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 punt toegekend.

Opgave 1 Vervolging medewerkers Albert Heijn: schandalig of begrijpelijk?

Maximumscore 1

- 1 Voor de arrondissementsrechtbank: de gepleegde delicten zijn misdrijven, namelijk overval en dreiging met geweld respectievelijk gebruik van geweld.

Maximumscore 2

- 2 • afschrikking van de dader voor het opnieuw plegen van het delict/speciale preventie
• heropvoeding/resocialisering

1

1

Maximumscore 4

- 3 • Het *opportuniteitsbeginsel* houdt in dat het OM kan seponeren (afzien van vervolging), als het belang van het niet vervolgen zwaarder weegt dan het belang van het wel vervolgen

2

- Hier zou kunnen gelden dat het belang van niet vervolgen zwaarder weegt, gezien de commotie die het wel vervolgen teweegbrengt / vervolging gaat in tegen het rechtsgevoel van het publiek

2

- Het optreden van de AH-medewerkers tegen de AH-dief wordt maatschappelijk gezien niet bezwaarlijk gevonden; het rechtsgevoel legitimeert het optreden van de AH-medewerkers. De diefstal woog ruimschoots op tegen het gebruikmaken van geweld door de AH-medewerkers

2

Maximumscore 2

- 4 Dat wil zeggen dat de verdachte geweld heeft gepleegd uit zelfverdediging (of de verdediging van een ander). De rechter kan dit als een rechtvaardigingsgrond aanmerken. De rechter ontslaat de persoon van rechtsvervolging.

Maximumscore 1

- 5 Voorbeelden van goede redenen zijn (één van de volgende):
- Eigen rechter spelen, druist in tegen de betekenis van rechtsregels, namelijk het bieden van rechtszekerheid. / Rechtsregels maken onafhankelijke rechtspraak mogelijk.
  - In een rechtsstaat beslist een onafhankelijke rechter over geschillen tussen burgers.
  - In een rechtsstaat worden conflicten op een vreedzame wijze beslecht.
  - In een rechtsstaat dient de rechtsorde te worden gerespecteerd.

Maximumscore 2

- 6 De *minister van Justitie* is politiek verantwoordelijk (tegenover de Tweede Kamer en de Eerste Kamer) voor (één van de volgende):
- het handelen van het Openbaar Ministerie / vervolgingsbeleid.
  - het toezicht op politietaken (opsporing en vervolging van strafbare feiten).

1

De *minister van Binnenlandse Zaken* is politiek verantwoordelijk (tegenover de Tweede Kamer en de Eerste Kamer) voor (één van de volgende):

1

- het centrale beheer van de politie (samen met de minister van Justitie).
- het handhaven van de openbare orde en veiligheid.

7 ■ B

Eindexamen maatschappijleer havo 2004-II

havovwo.nl

Antwoorden	Deel-scores
Maximumscore 2	
8 ☐ twee van de volgende vragen: <ul style="list-style-type: none"> • Is het feit bewezen? / Zijn alle bestanddelen uit de delictomschrijving bewezen? / Door wie zijn de klappen die leidden tot een gebroken neus uitgedeeld? • Is er sprake van een rechtvaardigingsgrond? / Is hier sprake van noodweer? • Is er sprake van schuld? / Was de verdachte zo buiten zinnen van woede dat hij niet toerekeningsvatbaar was? / Is er sprake van noodweerexcès?	
per juiste vraag	<u>1</u>
Maximumscore 1	
9 ☐ scheiding van uitvoerende, wetgevende en rechtsprekende macht	
Maximumscore 1	
10 ☐ De burger wordt beschermd tegen (de willekeur van) overheidsoptreden doordat de rechter onpartijdig tussen de vervolgende overheid en de aangeklaagde burger staat. / Burgers kunnen vertrouwen op (eerlijke) toetsing van de wetten door een onafhankelijke rechter.	
Maximumscore 2	
11 ☐ Voorbeelden van goede antwoorden zijn (twee van de volgende): <ul style="list-style-type: none"> • Sommige media brengen sensationele berichten over criminaliteit, waarbij niet altijd zorgvuldig met de feiten wordt omgesprongen. • Sommige media berichten relatief veel over criminaliteit en overbelichten daarmee de werkelijke omvang van criminaliteit. • Sommige media berichten relatief veel over bepaalde soorten van criminaliteit, met name de zwaardere en vertekenen aldus het beeld van de criminaliteit in het algemeen. • Sommige massamedia leggen relatief veel nadruk op bepaalde groepen daders zoals bijvoorbeeld Marokkanen en dragen daardoor bij aan een negatieve beeldvorming/stereotypering van die groep.	
per juist antwoord	<u>1</u>
Maximumscore 2	
12 ☐ • Alles wat leden van het Koninklijk Huis doen en zeggen, valt onder de ministeriële verantwoordelijkheid. / De minister-president is (namens het kabinet) politiek verantwoordelijk voor gedragingen en uitspraken van de leden van het Koninklijk Huis	<u>1</u>
• In plaats van zich te verantwoorden voor de inhoud van de uitspraak, vergoelijken de ministers Balkenende en Zalm de uitspraak van de prins	<u>1</u>
Maximumscore 2	
13 ☐ twee van de volgende doelen van rechtsregels: <ul style="list-style-type: none"> • biedt rechtszekerheid • biedt rechtsgelijkheid • verheldert de scheidingslijn tussen wat wel en wat niet mag	
per juist doel	<u>1</u>
Maximumscore 3	
14 ☐ B De aangeleerd-gedrag-theorie: crimineel gedrag is, evenals elk ander menselijk gedrag overgenomen of aangeleerd gedrag. Ongewenst sociaal gedrag is te veranderen door straf te geven. Door de overvallers onmiddellijk te straffen, wordt crimineel gedrag afgeleerd of door niet te straffen, wordt crimineel gedrag 'beloond'.	

Eindexamen maatschappijleer havo 2004-II

havovwo.nl

Antwoorden	Deel- scores
Maximumscore 3	
15 □ - immateriële gevolgen: • emotionele schade/angst • bedreigingen	
Indien twee immateriële gevolgen juist	<u>1</u>
Indien minder dan twee immateriële gevolgen juist	<u>0</u>
- materiële gevolgen Voorbeelden van goede antwoorden zijn (drie van de volgende):	
• verhoging verzekeringspremies • kosten beveiligingsapparatuur/beveiligingscursussen personeel • proceskosten civiele procedures • medische kosten personeel/kosten uitval personeel	
Indien drie materiële gevolgen juist	<u>2</u>
Indien twee materiële gevolgen juist	<u>1</u>
Indien minder dan twee materiële gevolgen juist	<u>0</u>
Maximumscore 2	
16 □ Voorbeelden van goede maatregelen zijn (drie van de volgende): • technopreventie (elektronische poortjes, stilalarm en dergelijke) • inzet particuliere bewakingsdiensten / buurt-, winkelierpreventieprojecten • meer toezichhoudend personeel • structurele aanpassing van de winkels (rolluiken/spiegels/looproutes) • meer waarschuwingsborden dat er gecontroleerd wordt / in tassen gekeken kan worden • samenwerking binnen winkeliersvereniging ter bevordering van meer sociale veiligheid	
Indien drie maatregelen juist	<u>2</u>
Indien twee maatregelen juist	<u>1</u>
Indien minder dan twee maatregelen juist	<u>0</u>